

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE
HRAŇ**

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

2025

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

© MO+AD, s.r.o.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je vlastníctvom, imaním obce Hraň. Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je autorským dielom MO+AD, s.r.o. Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií sú vyhradené pre spracovateľa – spoločnosť MO+AD, s.r.o. a sú jej vlastníctvom.

Akékoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku, alebo jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok právnu zodpovednosť.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Názov:	Komunitný plán sociálnych služieb obce HRAŇ na roky 2025 – 2032
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj Obec: HRAŇ
Dátum schválenia KPSSO:	29. 5. 2025
Účinnosť KPSSO:	1. jún 2025 - 31. december 2032
Spracovateľ:	MO+AD, s.r.o. Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 54 366 429 Registrácia: Okresný súd Košice I., odd. Sro, vložka: 53372/V

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

OBSAH

ÚVOD	6
1 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE	8
ANALYTICKÁ ČASŤ	16
2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI	16
3 SOCIÁLNO - DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBCE	
A AKTUÁLNE ZÁZAMIE SLUŽIEB A INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI	18
4 PÔSOBENIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ	
A PRI ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	28
5 ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	
A ĎALŠEJ SOCIÁLNEJ POMOCI V OBCI	34
STRATEGICKÁ ČASŤ	40
6 VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	43
7 PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA	44
8 REALIZAČNÉ ZÁZEMIE	56
9 FINANČNÉ ZÁZEMIE	60
ZÁVER	62

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

ÚVOD

Obec Hraň (ďalej aj „*obec*“ v príslušnom gramatickom tvare) rozvoj svojho územia a všetkých vzťahov v rámci obce a komunitného života obce dlhodobo koncepčne plánuje. V súlade s úvodnými ustanoveniami zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „*zákon o obecnom zriadení*“ v príslušnom gramatickom tvare) „základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov“. ¹ Jednou z oblastí výkonu samosprávy obce, kde predpokladom úspešnej realizácie je koncepčné plánovanie je aj plnenie úloh obce na úseku sociálnej pomoci ² v rozsahu ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov (ďalej aj „*zákon o sociálnych službách*“ v príslušnom gramatickom tvare). Obec Hraň dlhodobo rozvíja dialóg a aktívnu spoluprácu so štátnou správou, samosprávnym krajom, subjektmi tretieho sektora, cirkevnými a charitatívnymi organizáciami, poskytovateľmi sociálnych služieb aj s komunitami obyvateľov obce o ústretovom napĺňaní a identifikácii najlepších riešení v oblasti poskytovania a zabezpečovania sociálnych služieb a ďalšieho sociálneho zázemia obyvateľom obce Hraň.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na: ³

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

¹ § 1 odsek 2 zákona o obecnom zriadení

² § 4 odsek 3 písmeno p) zákona o obecnom zriadení

³ § 2 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Pri analýze zákonného vymedzenia sociálnych služieb je pre obec, ako jedného z kľúčových partnerov sociálneho dialógu a sociálnej pomoci dôležité identifikovať nie len obsahové vymedzenie sociálnych služieb, ale aj subjekty, ktoré sú, alebo v budúcnosti môžu byť prijímateľmi sociálnej pomoci. Kľúčovou úlohou obce je presne identifikovať, komu má byť sociálna služba, poskytovaná obcou, určená.

Jedným zo spôsobov zodpovedného prístupu obce k vytváraniu ústretových sociálnych služieb a sociálnej pomoci svojim občanom, k zabezpečovaniu aktuálnych aj budúcich možných sociálnych potrieb, k plánovaniu zdrojov na plnenie sociálnych potrieb ako aj k identifikácii ďalších súvisiacich služieb, subjektov či skutočností je komunitné plánovanie sociálnych služieb v obci.

Podobne ako aj ďalšie rozvojové programy, aj Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň na roky 2025 – 2032 (ďalej aj „*Komunitný plán obce*“ v príslušnom gramatickom tvare) je obligatórnym dokumentom obce Hraň.⁴ Odhliadnuc od formálnej „povinnosti“ je k plánovaniu a rozvoju sociálnych služieb potrebné pristupovať mimoriadne citlivo a zodpovedne.

Obec Hraň v roku 2022 prijala Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hraň (ďalej aj „*Program rozvoja obce*“ v príslušnom gramatickom tvare). V nadväznosti na analýzu analytickej časti Programu rozvoja obce obec Hraň v strategickej časti Programu rozvoja obce definovala priority, ktoré v programovej časti Programu rozvoja obce podrobne rozpracovala v rámci plánovaných opatrení a aktivít. Jednou z priorít obce v rámci strategickej časti Programu rozvoja obce je priorita „Ľudia a kvalita života“. Samotný rozsah opatrení a aktivít v rámci uvedenej priority je rámcový a prejudikoval potrebu venovať sa rozpracovaniu priority „Ľudia a kvalita života“ a oblasti sociálnych služieb komplexnejšie a podrobnejšie.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň nadväzuje na Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hraň, podrobnejšie rozpracováva jeho prioritu „Ľudia a kvalita života“, aktualizuje analýzu demografického vývoja, identifikuje komunity v obci, identifikuje prijímateľov a budúcich možných prijímateľov sociálnych služieb, podrobne analyzuje sociálne potreby obyvateľov obce a hľadá spôsob poskytovania a zabezpečenia očakávaných služieb a pomoci v podmienkach obce Hraň. Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je výsledkom dôslednej analýzy aktuálneho demografického stavu obce, rozsiahleho sociálneho dialógu s obyvateľmi obce, starostlivého vyhodnocovania ich potrieb a úprimnej snahy manažmentu obce do budúcnosti nastaviť a zabezpečiť dôveryhodné a dôstojné sociálne zázemie pre obyvateľov obce Hraň. V centre

⁴ § 80 písmeno a) zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

pozornosti Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň je obyvateľ obce Hraň (ďalej aj „*obyvateľ obce*“, „*fyzická osoba*“ v príslušnom gramatickom tvare).

1. KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE A JEHO SPRACOVANIE

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je jedným z obligatórných rozvojových dokumentov obce Hraň, ktorý mapuje územie obce so zreteľom na komunity v obci a ich sociálne potreby, využíva získané znalosti územia obce, starostlivo analyzuje zdroje a budúce možné zdroje obce, usiluje o dosiahnutie „verejného a sociálneho prospechu“, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a tiež personálne, finančné, organizačné a prevádzkové podmienky na ich zabezpečenie. Využíva silné stránky a príležitosti s ambíciou minimalizovať slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov v podmienkach obce Hraň.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je strednodobý koncepčný rozvojový dokument, ktorý obsahuje analýzu aktuálneho sociálneho stavu obce, hlavné smery jej sociálneho vývoja, stanovuje ciele a potreby a tiež určuje priority v rozvoji sociálnej infraštruktúry a zabezpečenia sociálnej pomoci a podpory na území obce Hraň. Priamo nadväzuje na Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hraň a podrobnejšie rozpracováva sociálnu oblasť, zohľadňuje miestne a regionálne špecifiká v oblasti sociálnych služieb, popisuje kľúčové javy v obci, hodnotí ich a navrhuje k nim strednodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju sociálnych služieb vo vzťahu k obyvateľom obce. Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň odpovedá na otázku, ako ďalej v horizonte najbližších rokov koordinovať činnosť sociálnych služieb vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú dôležité pre sociálne znevýhodnených obyvateľov obce, a tým aj pre všetkých obyvateľov obce.

Kľúčovou ambíciou Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň je stať sa základným nástrojom usmerňovania finančných, materiálnych a ľudských zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja a koordinácie príslušných činností zabezpečenia sociálnych služieb v územnom obvode obce Hraň.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Starostka obce Hraň poverila spracovaním rozvojového dokumentu obce odborníkov spoločnosti MO+AD, s.r.o. Spoločne stanovili pracovnú a riadiacu skupinu. Kľúčovými partnermi spracovateľa boli orgány obce: starosta obce a obecné zastupiteľstvo obce. Orgány obce pri spracovaní Komunitného plánu obce prihliadali na záujmy sociálneho rozvoja obce a jej obyvateľov. Komunitný plán obce tak svojim reálnym obsahom zodpovedá možnostiam obce a potrebám jej obyvateľov.

1.2 ZÁMER SPRACOVANIA KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

NÁZOV DOKUMENTU	Komunitný plán sociálnych služieb obce HRAŇ na roky 2025 – 2032
FORMA SPRACOVANIA	Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je koncepčne spracovaný dokument ako celok s podporou orgánov obce zúčastnených na jeho tvorbe. Pri spracovaní Komunitného plánu obce je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Komunitného plánu obce boli doplňované, pripomienkované starostom obce, poslancami obecného zastupiteľstva obce a ďalšími autoritami obce s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obce. Zdrojom informácií bol starosta obce, zamestnanci obce a ďalšie orgány a inštitúcie verejnej správy. Spracovatelia vychádzali z poznatkov získaných od orgánov obce a využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je v súlade s národnými a regionálnymi koncepčnými dokumentmi aj v súlade s aktuálnou legislatívou v Slovenskej republike.
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	Proces spracovania Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: MO+AD, s.r.o. Manažér za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Riadiaca skupina: Ing. Helena Zuskáčová, starostka obce Hraň, _____, zástupca starostu obce Hraň, Pracovná skupina: _____, zamestnanec obce Hraň, _____, zamestnanec obce Hraň, _____, zamestnanec obce Hraň.
OBDOBIE SPRACOVANIA	Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň bol spracovaný v období január – marec 2025.
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň bolo financované z vlastných zdrojov obce Hraň v súlade s rozpočtom obce Hraň.

Zdroj: spracovateľ

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

1.3 VÝCHODISKOVÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNÁ ÚPRAVA PRE SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

Právnym rámcom spracovania Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň sú ustanovenia viacerých osobitných predpisov. V súlade s ustanovením zákona o obecnom zriadení obec pri výkone samosprávy schvaľuje koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce.⁵ Schvaľovať koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce je vyhradené obecnému zastupiteľstvu obce.⁶ Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, v ktorom obec Hraň zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v územnom obvode obce Hraň, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.⁷ Pôsobenie obce a úlohy obce v oblasti sociálnych služieb upravujú aj ustanovenia ďalších osobitných predpisov, najmä:

- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.

Východiskom Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň sú aj ustanovenia vnútorných predpisov riadenia obce, rozpočet obce a viacročný rozpočet obce. Komunitný plán obce je v súlade s ustanoveniami Štatútu obce Hraň.

Strategická časť Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň v programovej časti zohľadňuje najmä národné koncepčné dokumenty. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zverejnilo v súlade s ustanovením § 79 odsek 1 písmeno a) zákona o sociálnych službách v druhej polovici roka 2021 Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030. Inštitút pre výskum práce a rodiny Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Odbor sociálnych služieb

⁵ § 4 odsek 3 písmeno j) zákona o obecnom zriadení

⁶ § 11 odsek 4 písmeno c) zákona o obecnom zriadení, § 83 odsek 4 zákona o sociálnych službách

⁷ § 83 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako spracovatelia Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 identifikovali štyri národné priority:

- a) prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb,
- b) zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti,
- c) podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,
- d) podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Východiskom programovania Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020 bolo presadzovanie ľudsko-právnej paradigmy sociálnych služieb a primárnej orientácie na jedinečné potreby a preferencie ich prijímateľov a prijímateľiek. Dokument staval na uznaní práva osôb v rozličných typoch nepriaznivých sociálnych situácií na verejné, osobitne sociálne služby, ktoré im s podporou spoločnosti sprostredkovávajú prístup k slobodnému a nezávislému životu na nediskriminačnom základe. Aj pre ďalšie obdobie programovania Národných priorít rozvoja sociálnych služieb, na roky 2021 - 2030 bude predstavovať základný pilier uplatňovania ich ľudsko-právnej dimenzie najmä samotná legislatíva sociálnych služieb či plánovaná legislatíva pre oblasť dlhodobej starostlivosti.⁸

Presadzovanie a dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd je v sociálnych službách základným hodnotovým pilierom opierajúcim sa o zhodu medzinárodného spoločenstva štátov v tejto oblasti. Na najvyššej úrovni ide o záväzky vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (2006), Dohovoru OSN o právach dieťaťa (1989), Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (1981), najnovšie z OSN Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj (2015). Určujúcimi medzinárodnými dokumentmi na európskej úrovni zaväzujúcimi k uplatňovaniu ľudsko-právneho prístupu aj v sociálnych službách sú najmä Európska sociálna charta (v jej revidovanom znení, 1996), Charta základných práv EÚ (2012), najnovšie zásady Európskeho piliera sociálnych práv (2017). Relevantné odporúčania pre oblasť sociálnych služieb sú obsiahnuté v Európskej charte rodinne opatrovujúcich osôb (v revidovanom znení, 2017), Európskej charte práv a zodpovedností starších ľudí odkázaných na dlhodobú starostlivosť (2010), v Dobrovoľnom európskom rámci pre kvalitu sociálnych služieb (2010) či v Dobrovoľnom európskom rámci pre kvalitu služieb dlhodobej starostlivosti (2012). Na národnej úrovni je ľudsko-právna optika sociálnych služieb obsiahnutá nielen v zákone o sociálnych službách, ale aj v súvisiacich programových dokumentoch. Osobitne ide o Stratégiu deinštitucionalizácie systému

⁸ Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (2011), jej národné akčné plány (z rokov 2011 a 2016), Národnú stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (2021), Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020 (2014) a jeho pripravovanú aktualizáciu na roky 2021 - 2030, Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030 (2021), či o Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2013 –2030 (2013).⁹

1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Prijímateľ sociálnej služby¹⁰ je fyzická osoba, ktorej sa za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách poskytuje sociálna služba, za súčasného splnenia ďalších podmienok ustanovených osobitným predpisom.¹¹

Poskytovateľom sociálnej služby¹² je za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej aj „*verejný poskytovateľ sociálnej služby*“ v príslušnom gramatickom tvare) a iná osoba (ďalej len „*neverejný poskytovateľ sociálnej služby*“ v príslušnom gramatickom tvare).

Partnerstvo¹³ je zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.

Komunita¹⁴ je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

⁹ Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030

¹⁰ § 3 odsek 2 zákona o sociálnych službách

¹¹ § 3 odsek 2 zákona o sociálnych službách

¹² § 3 odsek 3 zákona o sociálnych službách

¹³ § 4 odsek 1 zákona o sociálnych službách

¹⁴ § 4 odsek 3 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Základnou zásadou v oblasti sociálnych služieb v aplikačnej praxi ustanovení zákona o sociálnych službách a ďalších súvisiacich osobitných predpisov je zásada rovnakého zaobchádzania.¹⁵ Fyzická osoba má za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby.¹⁶

Fyzická osoba má právo:¹⁷

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný:¹⁸

- a) prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- c) poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- d) spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

¹⁵ § 5 zákona o sociálnych službách

¹⁶ § 6 odsek 1 zákona o sociálnych službách

¹⁷ § 6 odsek 2 zákona o sociálnych službách

¹⁸ § 7 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň analyzuje aktuálne sociálne zázemie obyvateľov obce Hraň, aktuálny stav poskytovania sociálnych služieb na území obce Hraň, služieb a benefitov zohľadňujúcich sociálne potreby obyvateľov obce Hraň, formuluje aktuálne kľúčové problémy obce Hraň v oblasti zabezpečovania sociálnych služieb v obci, vymedzuje strategické ciele obce, identifikuje rozvojové priority a definuje opatrenia v oblasti zabezpečovania sociálnych služieb v obci. Konceptne navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v oblasti zabezpečovania alebo poskytovania sociálnych služieb v obci v prospech obyvateľov. Komunitný plán obce je zároveň v súlade s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora, je v súlade s prijatými koncepciami štátu aj rezortnými stratégiami a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hraň. Obsahová štruktúra Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň je v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu,¹⁹ zodpovedá aktuálnym potrebám obyvateľov a komunit obce Hraň a tvoria ju časti:

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
 - Programová štruktúra
 - Realizačné zázemie
 - Finančné zázemie
- Záver

1.7 PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je pre obec platný dňom jeho schválenia Obecným zastupiteľstvom obce Hraň a účinný dňom podpísania uznesenia Obecného zastupiteľstva obce Hraň ktorým bol schválený, starostom obce. Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je účinný na dobu určitú do 31. decembra 20___. Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň predkladá obec Hraň do 15 dní od jeho schválenia vyššiemu územnému celku.²⁰

¹⁹ § 83 odsek 5 zákona o sociálnych službách

²⁰ § 81 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Účinnosť Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň môže obec predĺžiť najviac o dvadsaťštyri mesiacov. Podmienkou predĺženia účinnosti Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň je schválenie uznesenia Obecného zastupiteľstva obce Hraň o jeho predĺžení.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

ANALYTICKÁ ČASŤ

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE HRAŇ

2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Názov obce	HRAŇ
Samosprávny kraj	Košický samosprávny kraj
Okres	Trebišov
Počet obyvateľov k 31. 12. 2024	1 531
Rozloha	1 740 ha
IČO	00331538

Zdroj: spracovateľ

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

Obec Hraň leží uprostred Východoslovenskej nížiny na severnom úpätí andezitovej kryhy z mladších treťohôr. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 97 m n. m. – do 237 m n. m., stred obce vo výške 106 m n. m., územie sa zaraduje do mierne teplej oblasti, suchej klímy, s malou inverziou teplôt. Územie obce je zaradené do Chráneného vtáčieho územia Ondavská rovina na zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov.

Obrázok 1 Mapa polohy obce

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

2.3 HISTÓRIA OBCE

Obec leží uprostred Východoslovenskej nížiny pri sútoku riek Trnávky a Ondavy vo výške 106 m.n.m. Na Hraň sa pravdepodobne vzťahuje údaj o tamojšom šľachticovi Mikulášovi k roku 1331, nepochybne však doklad z roku 1387 o územnom majetku a sídlisku. Do písomností je v 14. – 15. storočí zapisovali ako Garan, od 16. storočia Garany, čo bol maďarizovaný tvar staršieho slovenského názvu Graň. Maďarčina ho zachovala ešte s hláskou g, ktorá sa v slovenčine od 13. storočia zmenila na Hraň.

Je pravdepodobné, že Hraň patrila v 14. storočí tamojším zemanom, nepochybne však v 14. a 15. storočí šľachticom z Lučenca a v druhej polovici 16. storočia postupne Bátoriovcom a Várdaiovcom. Hraň patrila Losonczyovcom a od roku 1686 paulínom z Trebišova, 1753 Forgáchovcom, od konca 18. stor. Almássyovcom. V roku 1715 mala obec 8 opustených a 8 obývaných domácností, 1787 mala 55 domov a 499 obyvateľov, 1828 119 domov a 887 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, vinohradníctvom ovocinárstvom a rybárstvom. V roku 1831 sa zúčastnili na roľníckom povstaní, v roku 1880-90 sa mnohí vystáhovali. Za I. ČSR pracovali v poľnohospodárstve. V rokoch 1938 – 44 bola obec pripojená k Maďarsku.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

3. SOCIÁLNO - DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBCE

A ZÁZEMIE SLUŽIEB A INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI

3.1 OBYVATELSTVO

3.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Sledovaným obdobím pre hodnotenie vývoja počtu obyvateľov je obdobie ôsmich rokov predchádzajúcich roku spracovania Komunitného plánu obce. Analýza vstupných údajov umožňuje formulovať záver, že počet obyvateľov v sledovanom období postupne mierne klesá, čo zo strednodobého hľadiska vypovedá o nie práve priaznivom demografickom vývoji obce. Demografický vývoj môžu ovplyvňovať rôzne faktory ktoré môže ovplyvňovať samotná obec, ale aj faktory ktoré sú výsledkom vonkajšieho prostredia. Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok môže ovplyvňovať podmienky vhodné pre život v obci, najmä vytváranie a zabezpečovanie podmienok pre bývanie v obci, zabezpečovanie služieb v obci vrátane zriaďovania materskej školy, základnej školy, školských zariadení a ďalších možností pre voľnočasové aktivity detí a rodičov, zabezpečovanie služieb a zázemia pre jednotlivé komunity obyvateľov obce a zabezpečovanie ďalších podmienok v prospech všeobecného rozvoja obce Hraň. Pozitívny demografický vývoj je jedným zo základných predpokladov dlhodobého všeobecného rozvoja obce Hraň. Kľúčovým nástrojom obce pre udržateľnosť pozitívneho demografického vývoja je kvalitný manažment obce.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obci

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1612	1603	1593	1592	1593	1571	1554	1531

Zdroj: obec Hraň, 2025, stav k 31. 12. 2024

3.1.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obci je možné sledovať primeraný stav obyvateľov v produktívnom veku ku obyvateľom, ktorí sú v dôchodkovom veku. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá index starnutia, ktorý v obci dosahuje hodnotu 0,133. Aktuálna hodnota indexu starnutia v obci vypovedá o dlhodobo stabilizovanom stave vývoja populácie v obci, so sklonom k miernemu starnutiu, čo je všeobecný stav zodpovedajúci vývoju v takmer všetkých regiónoch Slovenska.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci

0 – 15 ROKOV	15 – 30 ROKOV	30 – 65 ROKOV	VIAC AKO 65 ROKOV
203	303	764	237

Zdroj: obec Hraň, 2025, stav k 31. 12. 2024

3.1.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov obce úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce, najmä v obci a priľahlom regióne. V obci celkovo prevažujú obyvatelia v aktívnom veku s učňovským vzdelaním bez maturity, so základným vzdelaním a so stredným odborným vzdelaním s maturitou. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí nie je zanedbateľný a primerane zodpovedá vzdelanostným potrebám obce a regiónu. Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že odborne remeselne zruční obyvatelia sú silným potenciálom obce. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v odbornom školstve rôznej úrovne zodpovedá aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v obci, v regióne a v blízkom okolí.

Tabuľka: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v obci

BEZ VZDELANIA	ZÁKLADNÉ VZDELANIE	UČŇOVSKÉ VZDELANIE BEZ MATUREITY	STREDNÉ ODBORNÉ S MATUREITOU	VŠEOBECNÉ STREDNÉ, GYMNÁZIUM	VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELANIE SPOLU
169	365	395	330	nezistené	132

Zdroj: obec Hraň, 2025

3.1.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Obec Hraň sa nachádza v regióne so stabilne vyššou mierou nezamestnanosti ako je celoslovenský priemer. Okres Trebišov, v ktorom sa obec Hraň nachádza je v súlade s ustanoveniami zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov od decembra 2015 zapísaný v zozname najmenej rozvinutých okresov. Počet nezamestnaných obyvateľov obce v produktívnom veku je dlhodobo stabilný, podobne ako aj počet obyvateľov, ktorých je možné zaradiť do kategórie dlhodobo nezamestnaných. Väčšina obyvateľov obce nachádza svoje uplatnenie vo verejnom sektore, v službách, v okolí poľnohospodárstva a v stavebníctve v obci a jej blízkom okolí vo vzdialenosti umožňujúcej denné dochádzanie.

Nie zanedbateľná časť obyvateľov obce odchádza za prácou v pravidelných turnusoch do vzdialenejších regiónov a do zahraničia, najmä do Veľkej Británie a do Česka.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Na zmiernenie nezamestnanosti a udržanie pracovných návykov sa obec Hraň zapája do projektov riadených Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, aktuálne obec poskytuje možnosť aktivačných prác dvom uchádzačom o zamestnanie.

3.1.5 BÝVANIE OBYVATEĽOV

Obyvatelia obce Hraň žijú prevažne v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, 25 domov je neobývaných a 10 domov je obývaných prechodne, spravidla na víkendovú rekreáciu.

Možnosti bývania na území obce Hraň významne ovplyvňujú demografický vývoj v obci. Obec Hraň dlhodobo podporuje individuálnu výstavbu domov. V súvislosti s mierou záujmu o výstavbu rodinných domov obec manažuje aj územný rozvoj, rozširovanie ulíc, vytváranie nových ulíc a výstavbu potrebnej technickej infraštruktúry súvisiacej s individuálnou výstavbou domov. Na území obce je záujem aj o nájomné bývanie. Obec nevlastní bytový dom, bytový dom na území obce je v súkromnom vlastníctve. V záujme motivácie obyvateľov ostať bývať na území obce obec zvažuje výstavbu bytového domu určeného na nájomné sociálne bývanie. Z hľadiska rozsahu investície je pre splnenie tejto ambície potrebné získať podporu z fondov pre výstavbu nájomných bytov.

Tabuľka: Prehľad domového a bytového fondu v obci

DOMY			BYTY	
OBÝVANÉ DOMY	NEOBÝVANÉ DOMY	PRECHODNE OBÝVANÉ DOMY	BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH VO VLASTNÍCTVE OBCE	BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH V SÚKROMNOM VLASTNÍCTVE
360	25	10	0	12

Zdroj: obec Hraň, 2025

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

3.2 SLUŽBY A INFRAŠTRUKTÚRA V OBCI

3.2.1 SOCIÁLNE SLUŽBY A SOCIÁLNE ZÁZEMIE

Obec Hraň pri výkone samosprávy plní úlohy aj na úseku sociálnej pomoci v rozsahu ustanovení osobitného predpisu.²¹ V súlade s ustanoveniami zákona o sociálnej pomoci obec Hraň aktuálne nie je poskytovateľom žiadnej sociálnej služby, v obci prebieha výstavba Domova pre seniorov a obec po dokončení výstavby začne s procesom registrácie pre poskytovanie sociálnej služby v domove pre seniorov. Obec Hraň poskytuje obyvateľom obce základné sociálne poradenstvo.²² Základné sociálne poradenstvo je posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách.²³

V záujme plnenia základnej úlohy – starostlivosti o potreby obyvateľov obce²⁴ obec Hraň využíva viaceré nástroje a inštitúty, ktoré aktuálna legislatíva umožňuje obci adresne využiť na zmiernenie trvalej, alebo dočasnej ťaživej sociálnej situácie vybraných skupín obyvateľov obce, alebo vybraných obyvateľov obce.

Dlhodobo obec poskytuje z rozpočtu obce poberateľom dôchodkov príspevok na obed, za podmienok ustanovených ustanoveniami nariadenia obce a zabezpečuje aj rozvoj stravy. Orgány obce Hraň sú oprávnené v rozsahu svojej vecnej príslušnosti rozhodnúť aj o ďalších formách a podmienkach podpory a pomoci vybraným skupinám obyvateľov obce Hraň.

Na poskytovanie ďalšej ad hoc pomoci v oblasti zabezpečenia sociálneho zázemia obyvateľom obce prijala obec Hraň pravidlá pre poskytovanie sociálnej pomoci. Schválenie Pravidiel pre poskytovanie sociálnej pomoci v obci Hraň je v súlade s ustanoveniami Štatútu obce Hraň vyhradené obecnému zastupiteľstvu obce Hraň. Pravidlá pre poskytovanie sociálnej pomoci v obci Hraň upravujú formy - inštitúty a v rámci nich osobitné podmienky pre poskytnutie sociálnej pomoci obyvateľom obce ktorí sú v núdzi a zároveň vymedzujú aj kompetencie orgánov obce pri rozhodovaní o poskytovaní alebo poskytnutí sociálnej pomoci obyvateľom obce v rámci jednotlivých inštitútov sociálnej pomoci. Obec Hraň pre poskytovanie sociálnej pomoci využíva najmä inštitút finančnej pomoci v náhlej núdzi a inštitút sociálnej pôžičky.

²¹ § 4 odsek 3 písmeno p) zákona o obecnom zriadení

²² § 80 písmeno f) zákona o sociálnych službách

²³ § 19 odsek 2 zákona o sociálnych službách

²⁴ § 1 odsek 2 zákona o obecnom zriadení

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Obec Hraň rozhoduje o poskytnutí jednorazovej dávky²⁵ obyvateľom obce Hraň na základe žiadosti aj o poskytnutí príspevku na osamostatnenie sa mladého dospelého.²⁶ Rozhodovanie o jednorazovej dávke a o príspevku na osamostatnenie sa mladého dospelého je rozhodovaním obce v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu.²⁷ V oblasti hmotnej núdze obec poskytuje aj poradenskú činnosť²⁸ a ak tak určí úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, obec Hraň plní povinnosti osobitného príjemcu.²⁹

3.2.2 ZDRAVOTNÉ SLUŽBY

V obci sa nenachádza žiadna ambulancia praktického všeobecného lekára pre dospelých, ani pre deti a ani ambulancia stomatológa či lekára. Za zdravotnou starostlivosťou a špecialistami dochádzajú obyvatelia obce do ambulancií v obci Novosad a v meste Trebišov. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je pre obec v meste Trebišov. V obci nie je k dispozícii ani lekár, najbližšia lekár sa nachádza v obci Novosad.

V záujme plnenia základnej úlohy – starostlivosti o potreby obyvateľov obce³⁰ obec Hraň dbá aj o potreby fyzických osôb so zdravotným handicapom. Najzákladnejšou pomocou v prospech tejto skupiny obyvateľov je postupné zabezpečovanie bezbariérovosti na verejných priestranstvách obce a v obecných budovách.

3.2.3 OSTATNÉ SLUŽBY

V obci je dostupný predaj základných potravín spojený s predajom zmiešaného tovaru v jednej predajni. Sortiment tovaru je postačujúci, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do mesta Trebišov. Obyvatelia obce nemajú k dispozícii bankomat, v obci sa nachádza pošta.

²⁵ § 17, § 18 odsek 4 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

²⁶ § 69 odsek 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

²⁷ zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

²⁸ § 27 písmeno b) zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

²⁹ § 23 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

³⁰ § 1 odsek 2 zákona o obecnom zriadení

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

3.2.4 ŠKOLSTVO

Obec je zriaďovateľom Základnej školy s materskou školou Hraň, organizačnými zložkami ktorej sú neplnoorganizovaná základná škola, elokované pracovisko – materská škola, školská jedáleň a školský klub detí.

Demografický vývoj v obci nie celkom korešponduje s pomerne stabilným až narastajúcim počtom detí v materskej škole. Materská škola má dve triedy a je spádovou materskou školou na plnenie povinného predprimárneho vzdelávania pre deti s trvalým pobytom v obci Hraň. Kapacita materskej školy je zo strednodobého horizontu postačujúca.

Tabuľka: Vývoj počtu detí v materskej škole v školských rokoch

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
21	23	21	25	23	24	23	28

Zdroj: obec Hraň, 2025

Budova materskej školy je čiastočne zrekonštruovaná, jej kapacita rozšírená prístavbou, z vonkajšej strany je budova zateplená za účelom minimalizácie tepelných únikov. V rámci rekonštrukcie vnútorných priestorov boli modernizované sociálne zariadenia pre deti, elektroinštalácia, voda, odpad a ďalšie médiá. Materská škola je vybavená interaktívnymi edukačnými pomôckami aj interaktívnymi hračkami. V areáli materskej školy sa nachádza zmodernizované detské ihrisko.

S postupne ubúdajúcim počtom žiakov v základnej škole korešponduje demografický vývoj v obci. Základná škola má štyri triedy a školský obvod základnej školy tvorí celé územie obce Hraň. Kapacita základnej školy je zo strednodobého horizontu postačujúca.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v základnej škole v školských rokoch

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
63	56	53	41	41	34	38	34

Zdroj: obec Hraň, 2025

Budova základnej školy je tiež čiastočne zrekonštruovaná, z vonkajšej strany zateplená za účelom minimalizácie tepelných únikov. Modernizáciu si vyžadujú aj vnútorné priestory, najmä sociálne zariadenia pre žiakov, elektroinštalácia, voda, odpad a ďalšie médiá. Základná škola je čiastočne vybavená interaktívnymi edukačnými pomôckami. V areáli základnej školy chýba telocvičňa.

Potrebná je modernizácia vybavenia školskej jedálne a kuchyne, nákup moderného technického a technologického vybavenia za účelom skladovania potravín a prípravy jedál aj nákup jedálenského vybavenia vrátane stolov, stoličiek a riadu.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

V obci je potenciál rozšíreného vyučovania umeleckých predmetov, hudby a tanca, ale v obci na nenachádza umelecká škola.

3.2.5 KULTÚRA A ŠPORT

Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obec využíva Kultúrny dom. Kultúrny dom vyžaduje rekonštrukciu, najmä z hľadiska minimalizácie tepelných únikov. Po rekonštrukcii je vnútorné vybavenie Kultúrneho domu, bola realizovaná modernizácia elektroinštalácie a ostatných rozvodov médií, sociálnych zariadení aj modernizácia vybavenia kuchyne.

Ponuka kultúrnych a spoločenských aktivít je pomerne bohatá. Obec každoročne organizuje Dni obce Hraň, Deň detí, Deň úcty k starším a ďalšie podujatia kultúrneho a spoločenského charakteru.

Pre športové aktivity majú obyvatelia obce k dispozícii multifunkčné ihrisko, futbalové ihrisko a detské ihrisko. Športové zázemie je pomerne zastaralé, jednotlivé športoviská je potrebné rekonštruovať a modernizovať. V rámci spoločného športového vyžitia je tradičným podujatím v obci Športová olympiáda. Aj napriek týmto možnostiam občanom chýbajú častejšie športové podujatia pre deti a rodiny.

Centrum obce tvorí parčík s lavičkami. Za ďalšími kultúrnymi, spoločenskými a športovými aktivitami, či do fitnes centra majú možnosť obyvatelia dochádzať hlavne do mesta Trebišov.

Tabuľka: Prehľad kultúrnych a športových možností v obci

DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTOVISKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	NEZARIADENÉ IHRISKO, ŠPORTOVÁ PLOCHA	KLZISKO	TENISOVÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	INÉ
áno	áno	-	-	áno	áno	

Zdroj: obec Hraň, 2025

3.2.6 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec nemá dostatočne vybudovanú a dobudovanú technickú infraštruktúru v rámci svojho územia. Je napojená na skupinový vodovod Slovenské Nové Mesto – Trebišov v obci Veľaty. Väčšina domácností v obci je napojená na verejný vodovod, ktorý je v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Košice, závod Trebišov. Prietok vody je dostatočný, pre

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

zabezpečenie plynulosti dodávky vody nie je potrebné zväčšiť objem vodojemu v obci. Ako zdroj pitnej vody niektoré domácnosti využívajú aj vlastné studne.

V roku 1995 bola ukončená výstavba plynofikácie. Plynofikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynofikácii obce došlo k zmene používaných tuhých palív v prospech ušľachtilých palív, čo je nesporne prínosom v prospech zlepšenia životného prostredia, najmä ovzdušia. Obyvatelia využívajú tuhé palivá len prechodne, aktuálne len podľa vývoja cien v čase, ak je ponuka tuhých palív mimoriadne cenovo výhodná. Územie obce je napojené na rozvody SPP, a.s., závod Košice. Rodinné domy sú zásobované pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody väčšinou z vlastných zdrojov tepla a to formou malých kotlov.

Systém likvidácie odpadových vôd v obci je nevyhovujúci. Chýba vybudovanie kanalizačnej siete a čistička odpadových vôd. Splaškové odpadové vody v obci sú odvádzané spravidla do zastaralých septikov a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dokonale izolované, takže často dochádza k znečisťovaniu podzemných vôd a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia. Nemaľým problémom je aj zamedzenie vypúšťania časti splaškových odpadových vôd do cestných rigolov zaústených do povrchových tokov.

V obci nie sú žiadne výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávka a rozvod elektrickej energie je zabezpečovaná Východoslovenskou energetikou a.s., závod Košice. Kapacita tejto rozvodne je dostačujúca, v prípade požiadaviek je technicky realizovateľné jej navýšenie. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obci je na betónových stĺpoch.

Na území obce existuje pevná telefónna sieť všetkých spoločností poskytujúcich telefónny signál spoločnosti vyhovujúce a postačujúce je pokrytie signálom komerčných operátorov. Územie obce je pokryté televíznym signálom, obec nie je napojená na žiadnu káblovú televíziu. Pripojenie na internet je dobré, internet je bežne prístupný pre obyvateľstvo v dostačujúcej miere, kapacite a rýchlosti. Internetové pripojenie je hlavne cez mobilných operátorov.

Obec má vybudované verejné osvetlenie, ktoré je rekonštruované a je v správe VSD,a.s. Obecný rozhlas je bezdrôtový a po rekonštrukcii. Potrebný je ešte nákup ďalších rozhlasových jednotiek. Budovanie kamerového systému začalo v obci v roku 2017 za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a zamedzenia vandalizmu. Obec potrebuje dobudovať kamerový systém pre celú obec, vrátane priestorov obecného pohrebiska.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Tabuľka: Technická infraštruktúra v obci

PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	ČOV	OBEČNÝ ROZHLAS	VEREJNÉ OSVETLENIE
áno 1995	áno 2008	nie	nie	áno	áno

Zdroj: obec Hraň, 2025

3.2.7 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cez katastrálne územie obce Hraň prechádza cesta III/3663, ktorá je zachádzkou z hlavného smeru spájajúceho mesto Trebišov a mesto Veľké Kapušany a mimo hlavnú cestnú trasu v smere na Veľké Kapušany prepája obec Novosad a obec Sirník. Dopravná obslužnosť verejnou autobusovou dopravou je pre obyvateľov obce postačujúca, v smere do mesta Trebišov premáva verejná autobusová doprava v primeraných intervaloch počas pracovných dní, aj počas dní pracovného pokoja.

Katastrálnym územím obce neprechádza žiadna železničná trať, najbližšia vlaková zástavka je v meste Trebišov.

3.2.8 ZÁZEMIE SUBJEKTOV PÔSOBIACICH V OBCI

Mimovládne organizácie sú organizácie s právnou subjektivitou vytvorené súkromnými osobami alebo organizáciami, ktoré sa nezúčastňujú na vládne a ani vo vládne nemajú svojich zástupcov (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter je daný tým, že štát, ani orgány územnej samosprávy vrátane ich predstaviteľov nemajú nijaký vplyv na vedenie organizácie alebo iné ovplyvňovanie ich činnosti. Mimovládne organizácie sú inštitucionalizované, nezávislé a spravidla zriadené na verejno-prospešné účely. V podmienkach Slovenska sú mimovládne inštitúcie ako nezávislé výskumné, hodnotiace a poradné organizácie, ich pôsobnosť je globálna so zameraním na vybrané odvetvia spoločnosti a riadenia hospodárstva. Na území obce Hraň nemá sídlo žiadna mimovládna organizácia.

Spolková a záujmová činnosť má v obci tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít. Obec má bohatú tradičnú spolkovú činnosť.

Aktuálne je v obci aktívny futbalový klub, stolnotenisový klub, aktívne sú cirkevné zbory: rímskokatolícky zbor, gréckokatolícky zbor aj zbor reformovanej cirkvi. V obci Hraň je dlhoročná tradícia Dobrovoľného hasičského zboru. Dobrovoľný hasičský zbor je zameraný na zásahovú činnosť pri požiaroch, zabezpečuje protipožiarnu prevenciu a výchovu na predchádzanie požiarov v obci, aktívne sa zapája do protipovodňových akcií.

Obec činnosť spolkov podporuje finančne podľa možností rozpočtu obce, ale aj nefinančne poskytnutím obecných priestorov na ich činnosť, pri propagácii a podobne.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

4. PÔSOBENIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ A PRI ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4.1 ZÁKLADNÉ OBLIGATÓRNE PÔSOBENIE OBCE V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Obec v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje pre fyzickú osobu:³¹

- a) dostupnosť sociálnej služby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu,
- b) právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách.

Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby:

- a) v zariadení podporovaného bývania,
- b) v zariadení pre seniorov,
- c) v zariadení opatrovateľskej služby,
- d) v rehabilitačnom stredisku,
- e) v domove sociálnych služieb,
- f) v špecializovanom zariadení,
- g) v dennom stacionári,
- h) opatrovateľská služba

s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách, doručí obci v rozsahu jej pôsobnosti písomnú žiadosť³² o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby.

Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a na základe výberu poskytovateľa sociálnej služby touto fyzickou osobou:³³

- a) poskytne sociálnu službu (ak je obec zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb), alebo
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra.

³¹ § 8 odsek 1 zákona o sociálnych službách

³² § 8 odsek 1 písmená a) až e) zákona o sociálnych službách

³³ § 8 odsek 4 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Obligatórne pôsobenie obce pri poskytovaní a zabezpečovaní sociálnych služieb je najmä:³⁴

- a) utvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- b) obec je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 - 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 - 4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,
- c) obec vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,
- d) obec poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, v nocľahárni, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 - 3. opatrovateľskej služby,
 - 4. prepravnej služby,
 - 5. odľahčovacej služby,
 - 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,
 - 7. terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- e) obec môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby,
- f) obec poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) obec uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby a o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- h) obec zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- i) obec poskytuje³⁵ finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje:
 - 1. sociálnu službu v zariadení, ktorým je:
 - a. nízkoprahové denné centrum,
 - b. zariadenie pre seniorov,

³⁴ § 80 zákona o sociálnych službách

³⁵ § 75 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- c. zariadenie opatrovateľskej služby,
 - d. denný stacionár,
 - 2. terénnu sociálnu službu krízovej intervencie
 - 3. nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu
 - 4. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31 zákona o sociálnych službách
 - 5. opatrovateľskú službu
 - 6. prepravnú službu
- aj v prípade, ak o poskytovanie sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby obec nepožiadala,
- j) obec poskytuje³⁶ finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje opatrovateľskú službu, aj v prípade, ak o poskytovanie tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby obec nepožiadala,
- k) obec vedie v informačnom systéme sociálnych služieb evidenciu:
- 1. fyzických osôb:
 - a. ktorých odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári a odkázanosti na opatrovateľskú službu bolo vydané rozhodnutie,
 - b. ktorým vznikla na základe rozhodnutia podľa písmena c) štvrtého bodu povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 odsek 13 zákona o sociálnych službách,
 - c. za ktoré vznikla fyzickým osobám uvedeným v bode 1b. povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 odsek 13 zákona o sociálnych službách,
 - d. ktoré podali žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 odsek 1 zákona o sociálnych službách,
 - 2. osôb, ktorým:
 - a. bol poskytnutý finančný príspevok podľa písmen k) až n) § 80 zákona o sociálnych službách a jeho sumu pre jednotlivé druhy sociálnych služieb, pre ktoré je tento finančný príspevok určený, a ak ide o sociálnu službu poskytovanú v zariadení uvedenom v § 34 až § 40 zákona o sociálnych službách, aj pre jednotlivé formy sociálnej služby v zariadení,
 - b. nebol poskytnutý finančný príspevok podľa písmen k) až n) § 80 zákona o sociálnych službách a jeho požadovanú sumu pre jednotlivé druhy sociálnych služieb, pre ktoré mal byť tento finančný príspevok určený, a ak ide o sociálnu službu poskytovanú v

³⁶ § 75 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

zariadení uvedenom v § 34 až § 40 zákona o sociálnych službách, aj pre jednotlivé formy sociálnej služby v zariadení, a dôvod jeho neposkytnutia.

- l) ďalšie pôsobenie v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách.

4.2 KRITÉRIA PORADIA POSKYTOVANIA VYBRANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Ak má fyzická osoba vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, obec v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne fyzickej osobe sociálnu službu alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) rehabilitačné stredisko,
- e) domov sociálnych služieb,
- f) špecializované zariadenie,
- g) denný stacionár,
- h) opatrovateľská služba

podľa poradia.³⁷ Poradie fyzických osôb, ktorým má obec poskytnúť, alebo zabezpečiť poskytovanie uvedených sociálnych služieb určí komisia Obecného zastupiteľstva obce Hraň (ďalej aj „komisia“ v príslušnom gramatickom tvare). Poradie určené komisiou je pre obec záväzné. Komisia poradie aktualizuje najmenej jedenkrát za šesť mesiacov. Pri určení poradia zohľadňuje rodinné zázemie fyzickej osoby a jej sociálnu situáciu. Poradie určené komisiou obec neuplatní v prípadoch potreby bezodkladnej sociálnej služby.³⁸

4.3 SOCIÁLNE SLUŽBY

Ustanovenia osobitného predpisu vymedzujú sociálne služby na:³⁹

- a) Sociálne služby krízovej intervencie:
 - 1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,

³⁷ § 8 odsek 6 zákona o sociálnych službách

³⁸ § 8 odsek 8 zákona o sociálnych službách

³⁹ § 12 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:
 - a. nízkoprahové denné centrum,
 - b. integračné centrum,
 - c. komunitné centrum,
 - d. nocľaháreň,
 - e. útulok,
 - f. domov na polceste,
 - g. zariadenie núdzového bývania,
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.
- b) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:
 1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
 2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
 3. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života,
 4. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
 5. služba včasnej intervencie.
- c) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:
 1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
 - a. zariadenie podporovaného bývania,
 - b. zariadenie pre seniorov,
 - c. zariadenie opatrovateľskej služby,
 - d. rehabilitačné stredisko,
 - e. domov sociálnych služieb,
 - f. špecializované zariadenie,
 - g. denný stacionár,
 2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
 3. prepravná služba,
 4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
 5. tlmočnícka služba,
 6. sprostredkovanie tlmočníckej služby,
 7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
 8. požičiavanie pomôcok.
- d) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:
 1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.
- e) Podporné služby:
1. odľahčovacia služba,
 2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
 3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
 4. podpora samostatného bývania,
 5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
 6. poskytovanie sociálnej služby v práci,
 7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Poskytovateľ je oprávnený poskytovať sociálne služby:⁴⁰

- a) ambulantnou formou: ambulantná sociálna služba sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby; miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie; pri ambulantnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva;
- b) terénnou formou: terénna sociálna služba sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí;
- c) pobytovou formou v zariadení: pobytová sociálna služba sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie; pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba;
- d) inou formou: najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

⁴⁰ § 13 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

5. ANALÝZA POTRIEB SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠEJ SOCIÁLNEJ POMOCI V OBCI

Pre vypracovanie analýzy potrieb sociálnych služieb a ďalšej sociálnej pomoci v obci je kľúčové stanoviť cieľové skupiny, pre ktoré sú a v budúcnosti aj budú sociálne služby a ďalšie sociálne zázemie v obci určené. Východiskom pri identifikácii cieľových skupín je aktuálny stav poskytovania, alebo zabezpečenia poskytovania sociálnych služieb aj aktuálny stav využívania ďalších inštitútov v oblasti sociálnej pomoci.

Cieľové skupiny pre potreby komunitného plánovania možno charakterizovať ako skupiny obyvateľstva nachádzajúce sa trvalo alebo prechodne v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú trvalo alebo prechodne sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením. V obci Hraň sú ako prijímatelia, alebo aj budúci možní prijímatelia sociálnych služieb a ďalšej sociálnej pomoci identifikované cieľové skupiny:

SENIORI

sú významnou cieľovou skupinou prijímateľov sociálnych služieb a ďalšej sociálnej pomoci a z hľadiska demografického vývoja sú seniori sociálnou skupinou, ktorá má trvalý a prirodzený prírastok. Seniori sú v centre intenzívneho a pravidelného záujmu komunitného plánovania obce Hraň, ich sociálne potreby sú rôznorodé a obec v záujme pomoci tejto sociálnej skupine využíva a aj naďalej plánuje využívať dostupné inštitúty a činnosti na predchádzanie, zmierňovanie a odstraňovanie ich ťaživých sociálnych situácií. K vypuklým problémom, ktoré sú v obci Hraň identifikované v rámci sociálnej skupiny seniorov je treba zaradiť:

- a) chýba pravidelné a komplexné mapovanie potrieb seniorov v oblasti sociálnej pomoci,
- b) chýba monitoring poskytovateľov sociálnych služieb, prioritne v regióne,
- c) nie je doriešená bezbariérovosť verejného priestranstva v obci a obecných budov,
- d) chýba denná komunitná sociálna služba,
- e) chýba systém zabezpečenia služieb dennej potreby,
- f) obec vie na pomoc seniorom vyčleniť objem finančných prostriedkov obmedzený zabezpečovaním ďalších povinností územnej samosprávy.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Obec Hraň aktuálne neposkytuje žiadne sociálne služby,⁴¹ seniorom obec umožňuje stravovanie v školskej jedálni a podľa potreby zabezpečuje aj rozvoj obedov. V záujme rozvoja sociálnej pomoci sa obec sústreďí na:

- a) zabezpečenie alebo poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby,
- b) zabezpečenie prepravy na lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo zákrok, alebo poskytovanie asistencie pri preprave na lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo zákrok,
- c) zabezpečenie alebo poskytovanie donášky obedov,
- d) zabezpečenie alebo poskytovanie denného stacionáru,
- e) doriešenie bezbariérovosti v obci,
- f) priebežne monitorovanie potrieb seniorov.

SWOT analýza cieľovej skupiny SENIORI

SILNÉ STRÁNKY ▪ záujem obce o sociálne zázemie seniorov ▪ záujem obce poskytovať adresnú pomoc pre zlepšenie sociálnej situácie seniorov ▪ podpora spolkovej činnosti seniorov zo strany obce ▪ blízkosť zázemia zdravotnej starostlivosti	SLABÉ STRÁNKY ▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby seniorov ▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí pre aktívne starnutie ▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť seniorov
PRÍLEŽITOSTI ▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k seniorom ▪ ponuka zo strany obce zapájať seniorov do aktivít rozvoja obce ▪ pestrosť príležitostí aktívneho starnutia	OHROZENIA ▪ starnutie obce ▪ presun ťažiska starostlivosti o seniorov z rodiny na obec ▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne

OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

sú zraniteľnou cieľovou skupinou prijímateľov sociálnych služieb a ďalšej sociálnej pomoci a z hľadiska demografického vývoja sú osoby so zdravotným postihnutím sociálnou skupinou, ktorá má podobne ako seniori trvalý a prirodzený prírastok. Do tejto sociálnej skupiny môžeme zaradiť osoby so zdravotným oslabením, držiteľov preukazu osoby so zdravotným postihnutím, držiteľov preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom aj ľudí bezvládných, pripútaných na lôžko, bezprostredne ohrozených zdravotným postihnutím. Je to sociálna skupina osôb, ktorým sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré je vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Z hľadiska charakteru postihnutia

⁴¹ v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

rozdeľujeme osoby so zdravotným postihnutím do niekoľkých kategórií (mentálne a psychické postihnutia, zmyslové postihnutia, postihnutia pohybového aparátu, kombinované postihnutia a ostatné postihnutia), z ktorých každá kategória má rozdielne dopady a sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci pri ich uspokojovaní. K vypuklým problémom, ktoré sú v obci Hraň identifikované v rámci sociálnej skupiny osôb so zdravotným postihnutím je treba zaradiť:

- chýba pravidelné a komplexné mapovanie potrieb osôb so zdravotnými problémami,
- chýba monitoring poskytovateľov sociálnych služieb, prioritne v regióne,
- nie je doriešená bezbariérovosť verejného priestranstva v obci a obecných budov,
- chýbajú vhodné pracovné príležitosti pre osoby so zdravotným postihnutím,
- obec vie na pomoc osobám so zdravotným postihnutím vyčleniť objem finančných prostriedkov obmedzený zabezpečovaním ďalších povinností územnej samosprávy.

Obec Hraň aktuálne neposkytuje žiadne sociálne služby.⁴² V záujme rozvoja sociálnej pomoci sa obec sústreďí na:

- doriešenie bezbariérovosti v obci,
- priebežne monitorovanie potrieb osôb so zdravotným postihnutím.

SWOT analýza cieľovej skupiny OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SILNÉ STRÁNKY ▪ záujem obce o sociálne zázemie osôb so zdravotným postihnutím ▪ postupné riešenie bezbariérovosti v obci ▪ blízkosť zázemia zdravotnej starostlivosti	SLABÉ STRÁNKY ▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby zdravotne postihnutých osôb ▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí ▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť zdravotne postihnutých osôb
PRÍLEŽITOSTI ▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k zdravotne postihnutým osobám ▪ ponuka zo strany obce zapájať zdravotne postihnutých do aktivít rozvoja obce ▪ dobudovanie bezbariérovosti verejných priestranstiev v obci	OHROZENIA ▪ starnutie obce ▪ presun ťažiska starostlivosti o zdravotne postihnutých z rodiny na obec ▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne

⁴² v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ

sú cieľovou skupinou, ktorá môže byť ohrozená vplyvom vonkajších alebo vnútorných faktorov. Medzi ohrozujúce faktory je treba zaradiť najmä dochádzanie rodičov za prácou do vzdialenejších miest, dochádzanie za prácou v turnusových intervaloch a v dôsledku toho nedostatok času venovaného starostlivosti o dieťa, nedostatok pozornosti venovanej záujmom a problémom dieťaťa alebo nedostatok priamej komunikácii s dieťaťom, ďalej nedostatok záujmu detí a mládeže o voľnočasové aktivity, pohyb, šport a pravidelné krúžky, stresová záťaž, vplyv okolia kde je prítomná závislosť na návykových látkach alebo trestná činnosť rôzneho charakteru. Je to sociálna skupina, do ktorej môžeme zaradiť mladistvých aj ľudí v produktívnom veku. Dlhodobým neriešením nepriaznivej, krízovej situácie môže dochádzať k rozkladu rodiny, k odlúčeniu detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu aj k potrebe umiestnenia detí a mladistvých v špeciálnych zariadeniach. K vypuklým problémom, ktoré sú v obci Hraň identifikované v rámci sociálnej skupiny rodín s deťmi a mládeže je treba zaradiť:

- a) chýba pravidelné a komplexné mapovanie sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- b) chýba dostatočná ponuka mimoškolských činností, aktivít, mimoškolskej starostlivosti o deti,
- c) chýba ponuka rôznorodých alternatívnych činností vo voľnom čase,
- d) obec vie na pomoc rodín s deťmi a mládeže vyčleniť objem finančných prostriedkov obmedzený zabezpečovaním ďalších povinností územnej samosprávy.

Obec Hraň aktuálne má solídne zázemie pre voľnočasové, najmä športové aktivity, ktorým sa deti v obci môžu pravidelne, alebo nepravidelne venovať. V záujme rozvoja sociálnej pomoci sa obec sústreďí na:

- a) priebežne monitorovanie potrieb rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- b) rozšírenie ponuky voľnočasových aktivít, ktoré ponúknu ohrozenej skupine tráviť voľný čas pozitívne a aktívne,
- c) vytvorenie systému sociálnej pomoci pre riešenie krízových situácií v rodinách a vo vzťahu k mládeži a deťom.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

SWOT analýza cieľovej skupiny RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ

SILNÉ STRÁNKY ▪ záujem obce podporovať záujmovú činnosť a športové aktivity detí a mládeže ▪ poskytovanie sociálneho poradenstva pre problémové rodiny ▪ predškolské a školské zariadenie v obci ▪ aktívna spolková činnosť v obci	SLABÉ STRÁNKY ▪ nedostatok finančných možností obce zriadiť a prevádzkovať centrum pre deti mládež ▪ nedostatok rôznorodosti záujmovej a športovej činnosti
PRÍLEŽITOSTI ▪ poskytovanie komplexných služieb poradenstva pre rodiny ▪ vybudovanie športového a voľnočasového zázemia pre deti a mládež ▪ aktívna spolupráca so spolkami a cirkevnými nadšencami	OHROZENIA ▪ starnutie obce ▪ zvyšovanie počtu sociálne neprispôsobivej mládeže ▪ nezáujem o pracovné príležitosti

OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM A CHUDOBOU

sú zraniteľnou cieľovou skupinou, do ktorej môžeme zaradiť najmä osoby v produktívnom veku dlhodobo nezamestnané, rodiny s dlhodobo nízkymi, minimálnymi príjmami a z toho plynúcimi ekonomickými problémami aj osoby so sociálno-patologickými závislosťami. Príjmom tejto sociálnej skupiny sú často len sociálne dávky a rôzna štátna podpora, ktorá je na jednej strane pre zabezpečenie minimálnych životných potrieb postačujúca, zároveň je demotivujúca pre snahu zabezpečiť si životné potreby vlastnou prácou a vymaniť sa z tohto sociálneho zázemia. Častým dôvodom dlhodobého zotrvávania v režime nezamestnanosti je nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto sociálnu skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácie pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľní na trhu práce. V obci je tiež rómska komunita, ktorá vyžaduje osobitý prístup riešenia svojej sociálnej situácie. K vypuklým problémom, ktoré sú v obci Hraň identifikované v rámci sociálnej skupiny osôb ohrozených sociálnym vylúčením a chudobou je treba zaradiť:

- a) chýba záujem o prácu a zamestnanie u dlhodobo nezamestnaných,
- b) chýba dostatok pracovných príležitostí pre obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- c) chýba motivujúci systém sociálnej pomoci.

Obec Hraň pravidelne zabezpečuje možnosť využívania aktívnych prác v rámci menších obecných služieb a tým podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. V záujme rozvoja sociálnej pomoci sa obec sústreďí na:

- a) pomoc pri rekvalifikácii,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- b) pravidelné monitorovanie možností a potrieb poskytovania sociálnych služieb pre túto sociálnu skupinu.

SWOT analýza cieľovej skupiny OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM A CHUDOBOU

SILNÉ STRÁNKY ▪ nie je v obci segregovaná komunita ▪ nie je vysoký počet osôb s nezvládateľným správaním ▪ snaha častí komunity zamestnať sa ▪ pomoc obce zamestnať ľudí komunity v rámci aktívnych prác v obci	SLABÉ STRÁNKY ▪ nedostatok vhodných pracovných príležitostí ▪ slabá motivácia pracovať ▪ slabá terénna starostlivosť
PRÍLEŽITOSTI ▪ cieleňá edukácia v oblasti hygienických a sociálnych návykov ▪ viac pracovných príležitostí adekvátnych komunite	OHROZENIA ▪ rast počtu obyvateľov v rámci komunity ▪ nezvládnuteľnosť problémového správania ▪ chudoba

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

STRATEGICKÁ ČASŤ

Základným implementačným dokumentom pri tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň a rozvoja sociálnych služieb a ďalšieho sociálneho zázemia v obci Hraň sú národné priority rozvoja sociálnych služieb. Vypracovať a zverejniť národné priority rozvoja sociálnych služieb je vyhradené Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR.⁴³ Cieľom a účelom národných priorít rozvoja sociálnych služieb je cyklicky pozitívne ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike, a to cestou definovania politiky smerovania sociálnych služieb na národnej úrovni a následne formulovania základných priorít tohto rozvoja a predpokladov na dosiahnutie týchto priorít.⁴⁴ Obec Hraň vypracúva a schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb. V Komunitnom pláne obce zohľadňuje obec miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných vo svojom územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.⁴⁵

Účelom dokumentu Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roku 2021 - 2030 je vymedziť rozvojovú trajektóriu sociálnych služieb na Slovensku do roku 2030. Pre zabezpečenie podmienok rozvojovej trajektórie sociálnych služieb pre obdobie rokov 2021 - 2030 bude nevyhnutné naplniť predpoklady, ktoré predstavujú pre napĺňanie národných priorít rozvoja sociálnych služieb nevyhnutné vstupy:⁴⁶

- a) vytvorenie strategického rámca sociálnych služieb do roku 2030 v Slovenskej republike,
- b) zabezpečenie finančnej a personálnej udržateľnosti rozvoja sociálnych služieb,
- c) prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komunit.

Dokument Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roku 2021 – 2030 identifikoval štyri národné priority:⁴⁷

národná priorita č. 1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb;

⁴³ § 79 odsek 1 písmeno a) zákona o sociálnych službách

⁴⁴ Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030

⁴⁵ § 83 odsek 2 zákona o sociálnych službách

⁴⁶ Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030

⁴⁷ Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne napĺňané. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. Súčasťou je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb.

národná priorita č. 2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti;

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015 - 2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020 - 2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečovaním, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napríklad u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napríklad u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia.

národná priorita č. 3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby;

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevylučujú (bud' formálna – alebo neformálna; bud' domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

„potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrujúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenapĺňala sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúlad'ovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie.

národná priorita č. 3: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb;

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Pri tvorbe strategickej časti Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň zohľadnila obec Hraň uvedené aktuálne národné priority a skutočnosť, že v strednodobom horizonte je potrebné, vzhľadom na demografický vývoj v obci, pripraviť obec organizačne, personálne aj finančne na postupný rozvoj zabezpečovania a poskytovania sociálnych služieb obyvateľom obce.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

6. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

6.1 VYMEDZENIE POJMOV

VÍZIA

Teória definuje víziu ako želanú predstavu. V Komunitnom pláne obce je to želaná predstava obyvateľov obce a jej reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj sociálnych služieb obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategickej časti dokumentu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie a z nej vyplývajúcej realizácie konkrétnych projektov v nadväznosti na finančný rámec.

PRIORITY, CIELE

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Hierarchia, štruktúra strategickej časti zodpovedá potrebám obce. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

OPATRENIA, AKTIVITY

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja sociálnych služieb v obci a ďalšieho sociálneho zázemia obce.

6.2 VÍZIA OBCE

Obec Hraň v roku 2032 je miestom s ústretovými podmienkami pre život obyvateľov všetkých generácií s osobitne vľúdny prístupom a pomocou ohrozeným a slabším obyvateľom aj skupinám. Obyvatelia sa úprimne zaujímajú o problémy druhých, spoločne hľadajú riešenia a pomoc a tiež spoločne vytvárajú v obci atmosféru súdržnosti a podpory slabších. Obyvateľom nie sú ľahostajné nepriaznivé či sťažené životné, zdravotné a sociálne podmienky druhých a dôverujú manažmentu obce, že spoločne dokážu zmierniť spoluobčanom tieto ťažkosti. Obec je miestom, kde sú seniori aktívne zapájaní do primeraných činností s deťmi a mládežou, kde je záujem udržať členov rodiny spolu a pomáhať im v ťažkej rodinnej kríze, kde nikomu nie je ľahostajný osud človeka utrápeného a nevediaceho sa vymotať z kruhu vlastných problémov a kde je prirodzené pomáhať marginalizovaným komunitám začleniť sa a zlepšiť svoje sociálne postavenie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

7. PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA:

VÝHLADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Programovú štruktúru Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň tvoria Opatrenia a v rámci nich jednotlivé Aktivity na zabezpečenie realizácie Komunitného plánu obce. Pred identifikáciou a vymedzením Priorít, Opatrení a Aktivít obec táto časť obsahuje rozpracovanie globálneho cieľa obce v oblasti sociálnych služieb a rozvoja sociálneho zázemia v obci.

7.1 GLOBÁLNY CIEĽ :

STABILIZÁCIA OBCE, MOBILIZÁCIA ĽUDSKÉHO POTENCIÁLU A SYSTÉM ÚČINNEJ PREVENCIE

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa komunitné, environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Na kvalitu života je možné prihliadať subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň aj z pohľadu vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Najväčšou výzvou obce Hraň je zastavenie nepriaznivého demografického vývoja obyvateľov a dlhodobé zabezpečovanie podmienok pre život v obci tak, aby sa najmä mladé rodiny viac usídľovali v obci a neodchádzali do iných centier. Podobne ako na celom území Slovenska, aj v obci Hraň pomer medzi počtom obyvateľov v poproduktívnom a produktívnom veku naznačuje postupné starnutie populácie.

Územný rozvoj obce v prospech bytovej výstavby, vrátane podpory individuálnej bytovej výstavby je jednou z nezanedbateľných možností obce pozitívne ovplyvniť a dlhodobo motivovať záujem o bývanie v obci a zabezpečiť tak priame aj nepriame predpoklady jej rozvoja. V strednodobom horizonte bude obec riešiť identifikáciu lokalít vo svojom katastrálnom území, ktoré pripraví pre základnú občiansku infraštruktúru.

Obec bude v strednodobom horizonte zároveň potrebovať zásadné zlepšenie prístupu ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti a ku kvalitným sociálnym službám. Významným faktorom, ktorý vyvoláva tlak na kvantitatívny ale aj kvalitatívny nárast poskytovania zdravotných i sociálnych služieb, je rastúci počet seniorov. V obci prevažujú obyvatelia s nižšími príjmami a priemerným sociálnym zabezpečením, preto aj využívanie sociálnych služieb pre seniorov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

vyžaduje podporu zo strany obce. Na druhej strane sa očakáva, že celková spoločenská váha seniorov sa vďaka ich predpokladanej vyššej vitalite a spoločenskej aktivite posilní. Je dôležité pripravovať podmienky pre ich aktívne zaradenie do spoločenského aj ekonomického diania v obci. Obec bude musieť aktívne zvažovať spôsob zvyšovania podpory celoživotného vzdelávania a prosperity seniorov.

Významným nástrojom priaznivého demografického vývoja v obci je kvalita a dostupnosť vzdelávania. Obec je zriaďovateľom Základnej školy s materskou školou Hraň. Potreba zavádzania moderných vzdelávacích postupov a implementácia nových edukačných inštitútov v rámci vzdelávania vytvára neustály tlak na kvalitné personálne zabezpečenie školy a pravidelné zabezpečovanie moderných edukačných pomôcok a zariadení.

Neprehliadnuteľným problémom v obci je nepomer medzi ekonomicky aktívnymi obyvateľmi ktorí pracujú v obci a jej okolí a tými, ktorí v pravidelných turnusoch odchádzajú za prácou do vzdialených regiónov a do zahraničia za lepšími možnosťami zamestnať sa. V obci a celom regióne sa naplno dlhodobo prejavuje nezáujem investorov v ľahkom priemysle usadiť sa tu natrvalo a zabezpečiť ľuďom prácu. Orgány obce majú v rukách málo možností a nástrojov, ako motivovať investorov a prilákať ich do obce. Vplyvom migrácie ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou mimo obce a región je ohrozená kvalita občianskej vybavenosti a využívanie škôl a školských zariadení. Okres Trebišov, v ktorom sa obec Hraň nachádza je v súlade s ustanoveniami zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zapísaný v zozname najmenej rozvinutých okresov.

Kvalitu života v obci výrazne ovplyvňuje prítomnosť skupiny obyvateľov ohrozenej sociálnym vylúčením. V dôsledku demografického vývoja, slabých pracovných príležitostí aj v dôsledku straty prirodzených pracovných návykov sa táto skupina stáva v obci problémom, ako ju začleniť medzi väčšinové obyvateľstvo, ako jej pomôcť v otázke bývania aj v ďalších závažných sociálnych, právnych a zdravotných oblastiach. Východiskom sa javí spolupráca s „autoritami“ a vytváranie komunít a komunitných centier.

Na kvalitu života v obci nepochybne vplyva aj celková spoločenská atmosféra. Dôležitou sa stáva otázka bezpečnosti a prevencie pred sofistikovanými nástrahami ohrozenia obyvateľov.

Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obce a má spätný dopad na stabilizáciu aj prírastok nových obyvateľov a snád' aj pracovných príležitostí.

Globálnym cieľom obce je dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, príležitostí pre aktívny občiansky život a kvalitného komplexného sociálneho zázemia pre obyvateľov obce aj všetky znevýhodnené sociálne skupiny tak, že sa obec stane príťažlivým,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život. Globálny cieľ obec dosiahne postupnosťou, čiastkovými cieľmi.

7.2 VÝHLADOVÉ STREDNODOBÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Výhľadové opatrenia a aktivity majú pre obec strategický význam z dlhodobého hľadiska a predpokladaného budúceho možného vývoja potrieb, v časovom horizonte presahujúcom strednodobý charakter Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň, ich presnú časovú realizáciu obec Hraň v tomto dokumente zatiaľ nešpecifikuje. V záujme napĺňania globálneho cieľa Komunitného plánu obce je obec otvorená pre poskytovanie sociálnych služieb v obci podporiť aj ďalšie subjekty, vrátane neverejných neziskových poskytovateľov sociálnych služieb.

PRIORITA 1:

BUDOVANIE A MODERNIZÁCIA SLUŽIEB A INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI

Opatrenie 1.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- ☐ Príprava projektovej dokumentácie na bytovú výstavbu
- ☐ Vysporiadanie pozemkov pre bytovú výstavbu
- ☐ Výstavba obecných bytov v bytovom dome
- ☐ Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi a individuálne domy
- ☐ Podpora individuálnej bytovej výstavby
- ☐ Obnova a modernizácia bytového fondu za účelom energetickej efektívnosti budov
- ☐ Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)

Opatrenie 1.2

Stabilizácia siete škôl v obci, podporovanie využiteľnosti škôl

Aktivity:

- ☐ Stabilizácia základnej školy a materskej školy
- ☐ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy
- ☐ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budov základnej školy

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia základnej školy
- ❑ Podpora tvorby a propagácie zaujímavých a atraktívnych vzdelávacích programov na škole
- ❑ Podpora vytvárania neziskových združení priaznivcov školy so samostatnou právnou subjektivitou k prijímaniu grantových prostriedkov pre rozvoj školy
- ❑ Organizovanie propagácie škôl aktivitami dní otvorených dverí na škole
- ❑ Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- ❑ Podpora zavádzania vzdelávacích programov zameraných na motiváciu pre remeselné zručnosti
- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba športového areálu v základnej škole
- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba detského ihriska v materskej škole
- ❑ Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí
- ❑ Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- ❑ Podpora individuálneho vzdelávania v rámci integrácie žiakov so zdravotným postihnutím
- ❑ Podpora psychologicko-pedagogického poradenstva pre deti

Opatrenie 1.3

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

Aktivita:

- ❑ Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia spoločného kanalizačného potrubia
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia čističky odpadových vôd
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- ❑ Propagácia nízkouhlíkových stratégií pre obec, mikroregión
- ❑ Podpora a postupné zavádzanie distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- ❑ Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- ❑ Podpora obce pri zavádzaní a rozširovaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí
- ❑ Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenie bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Opatrenie 1.4

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce

Aktivity:

- ☐ Výstavba, rekonštrukcia, údržba a oprava miestnych ciest
- ☐ Výstavba a údržba jarkov a kanálov popri miestnych cestách
- ☐ Výstavba, rekonštrukcia, údržba a oprava mostíkov a lávok
- ☐ Výstavba, rekonštrukcia, údržba a oprava chodníkov a priekop
- ☐ Výstavba, rekonštrukcia, údržba a oprava parkovacích a odstavných plôch
- ☐ Výstavba, rekonštrukcia, údržba a oprava prístreškov na čkanie verejnej dopravy
- ☐ Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- ☐ Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- ☐ Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia
- ☐ Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel
- ☐ Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti pri hlavných komunikáciách
- ☐ Budovanie bezpečnostných bariér na elimináciu nebezpečných úsekov, vybudovanie bezpečnostného zábradlia
- ☐ Podpora posilnenia regionálnej mobility prostredníctvom verejnej dopravy
- ☐ Podpora efektívneho a komfortného prepojenia obce s mestom Michalovce a obcami regiónu verejnou dopravou
- ☐ Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy

Opatrenie 1.5

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

Aktivity:

- ☐ Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- ☐ Modernizácia zábran, informačných tabúl a ďalšieho mobiliáru v obci
- ☐ Inštalácia a údržba prvkov obecných mobiliárov
- ☐ Oprava, údržba a rekonštrukcia centra obce
- ☐ Zabezpečenie technických a technologických prostriedkov, strojov a podobného vybavenia na údržbu miestnych ciest, chodníkov, verejného priestranstva a pohrebiska, ich schodnosti, bezpečnosti a čistoty
- ☐ Údržba miestnych ciest, chodníkov, verejného priestranstva a pohrebiska, zabezpečenie ich schodnosti a bezpečnosti
- ☐ Udržiavanie čistoty miestnych ciest, chodníkov, verejného priestranstva a pohrebiska
- ☐ Výstavba a modernizácia amfiteátra v obci

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- ☐ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- ☐ Inštalovanie a obnova informačných tabúlí v obci
- ☐ Účasť obyvateľov na projektoch utvárania verejných priestranstiev

PRIORITA 2:

STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEHO ZÁZEMIA PRE SENIOROV

Opatrenie 2.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- ☐ Vytvorenie a pravidelná aktualizácia databázy potrieb sociálnych služieb seniorov v obci
- ☐ Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- ☐ Nákup a modernizácia interiérového vybavenia centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- ☐ Vybudovanie a modernizácia domova dôchodcov rodinného typu
- ☐ Stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- ☐ Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- ☐ Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania ďalších podporných služieb pre seniorov
- ☐ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra pre seniorov so zabezpečením zdravotného a kondičného cvičenia a nenáročnej rehabilitácie

Opatrenie 2.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení, podpora záujmu seniorov o veci verejné

Aktivity:

- ☐ Výstavba a modernizácia denného centra pre seniorov zameraného na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výrobky
- ☐ Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- ☐ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami seniorov na udržanie tradícií v obci
- ☐ Podpora klubovej a záujmovej činnosti a generačnej spolupráce seniorov a mládeže

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- ☐ Podpora aktívneho a zdravého starnutia
- ☐ Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 2.3

Starostlivosť o bezpečnosť seniorov

Aktivity:

- ☐ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ☐ Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti seniorov
- ☐ Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- ☐ Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- ☐ Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

PRIORITA 3:

POMOC OSOBÁM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Opatrenie 3.1

Budovanie zázemia pre občanov obce so zdravotným postihnutím

Aktivity:

- ☐ Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce so zdravotným postihnutím
- ☐ Vybudovanie, modernizácia a údržba centra pre zdravotné cvičenie a rehabilitáciu
- ☐ Vybudovanie, modernizácia a údržba denného centra typu chránenej dielne
- ☐ Podpora podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obce v chránenej dielni
- ☐ Budovanie a podpora budovania bezbariérového prístupu do verejných priestranstiev

Opatrenie 3.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- ☐ Výstavba a modernizácia denného centra pre zdravotne postihnutých občanov zameraného na aktivity podporujúce mobilizáciu ich zručností a schopností

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- ❑ Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami zdravotne postihnutých občanov
- ❑ Podpora klubovej a záujmovej činnosti
- ❑ Začlenenie zdravotne postihnutých občanov do primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 3.3

Starostlivosť o bezpečnosť zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti zdravotne postihnutých občanov
- ❑ Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- ❑ Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- ❑ Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení

PRIORITA 4:

PODPORA RODINY S DEŤMI, STAROSTLIVOSŤ O MLÁDEŽ

Opatrenie 4.1

Podpora voľnočasových aktivít detí, mládeže a rodín s deťmi, aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora pestrosti voľnočasového využitia

Aktivity:

- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami detí a mládeže
- ❑ Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov
- ❑ Zabezpečenie elektronickej a telekomunikačnej distribúcie všetkých oznamov obyvateľom obce
- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- ❑ Výstavba, modernizácia športových klubov a nákup športového zariadenia, náradia a náčinia

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- ☐ Organizovanie pravidelných športových podujatí
- ☐ Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu
- ☐ Nákup interiérového vybavenia a zariadenia pre polyfunkčné využitie kultúrneho domu
- ☐ Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí

Opatrenie 4.2

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií a podpora edukácie detí a mládeže ohrozených patopsychologickými rizikami a slabým sociálno-rodinným zázemím

Aktivity:

- ☐ Podpora preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami
- ☐ Spolupráca a podpora spolupráce s odborníkmi na prechádzanie drogovej a inej závislosti, pravidelná edukačná osвета
- ☐ Zabezpečenie a podpora poradenskej činnosti v krízovej situácii detí, mládeže, osamelých rodičov
- ☐ Prezentácia úspechov detí a mládeže, ktorí úspešne prekonali krízovú situáciu
- ☐ Podpora mladých dospelých pri zaradení do života

PRIORITA 5:

**ROZVOJ POMOCI OSOBÁM OHROZENÝM SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM
A CHUDOBOU**

Opatrenie 5.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- ☐ Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- ☐ Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu nízkoštandardných obecných bytov
- ☐ Vybudovanie technickej infraštruktúry pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- ☐ Výstavba bytového domu s nízkoštandardnými bytmi

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Opatrenie 5.2

Podpora zvyšovania kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiach v regióne
- Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a priľahlých regiónov
- Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- Využívanie aktivačných činností v obci

Opatrenie 5.3

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení

Aktivity:

- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiach v oblasti pomoci marginalizovaným komunitám
- Vybudovanie a modernizácia komunitného centra pre marginalizovanú skupinu obyvateľov
- Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa edukáciou marginalizovanej komunity v oblasti základných hygienických návykov, manažmentu dňa a ďalších schopností
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- Mobilizácia športového a kultúrneho potenciálu marginalizovanej komunity, zapájania do kultúrnych a spoločenských akcií obce
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

7.3 PRIORITNÉ CIELE A MOBILIZUJÚCI AKČNÝ PLÁN DO ROKU 2028

Mobilizujúci akčný plán je v rámci Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň stanovenie konkrétnych aktivít pre obdobie spravidla troch rokov, ktoré obec reálne plánuje v danom období realizovať a na realizáciu ktorých sa obec aktuálne pripraví v rámci rozpočtu obce, organizačne aj personálne. Mobilizujúci akčný plán nemá normovanú podobu, ale aby splnil svoj účel, jeho podstatnou náležitosťou je presná identifikácia aktivity, termín jej realizácie, určenie zodpovednej osoby a určenie zdrojov financovania. Realizáciu aktivít mobilizujúceho akčného plánu uskutočňuje obec prioritne s ambíciou využitia nenávratných zdrojov financovania s kombináciou spolufinancovania zo zdrojov obce.

Mobilizujúci akčný plán obce na prvé tri roky platnosti a účinnosti Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň je súčasťou dokumentu Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň. O každom ďalšom mobilizujúcom akčnom pláne obce rozhoduje prijatím uznesenia obecné zastupiteľstvo obce, spravidla každé tri roky na obdobie spravidla troch rokov. Rozhodovanie o mobilizujúcom akčnom pláne nie je podmienkou implementácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň a realizácie konkrétnych aktivít v obci.

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 3: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	zariadenie pre seniorov
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	pobytová
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2027
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starosta obce
FINANCOVANIE	formou spolufinancovania

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
-----------------------	---

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 3: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	opatrovateľská služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2026
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starosta obce
FINANCOVANIE	

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

8. REALIZAČNÉ ZÁZEMIE

Realizačné zázemie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň identifikuje manažment riadenia Komunitného plánu obce, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie Aktivít a systém hodnotenia plnenia Komunitného plánu obce.

8.1 MANAŽMENT KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.⁴⁸ Samostatnosť rozhodovania sa vzťahuje aj na riadenie a implementáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň. Obec rozhoduje prostredníctvom orgánov obce:⁴⁹

- a) Obecné zastupiteľstvo obce Hraň (ďalej aj „*obecné zastupiteľstvo*“ v príslušnom gramatickom tvare),
- b) starosta obce Hraň (ďalej aj „*starosta*“ v príslušnom gramatickom tvare).

Obecné zastupiteľstvo obce Hraň

Schváliť Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň, jeho aktualizáciu, aktualizáciu jeho časti aj predĺženie jeho účinnosti je v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu⁵⁰ vyhradené Obecnému zastupiteľstvu obce Hraň. V rámci napĺňania programovej časti Komunitného plánu obce je Obecnému zastupiteľstvu obce Hraň ďalej vyhradené:

- a) rozhodovať o mobilizujúcom akčnom pláne,
- b) rozhodovať v rámci rozpočtu obce, alebo v rámci zmien rozpočtu obce o výške finančných prostriedkov určených na realizáciu jednotlivých aktivít,
- c) rozhodovať v rámci rozpočtu obce, alebo v rámci zmien rozpočtu obce o výške finančných prostriedkov určených ako spoluúčasť realizácie projektov, grantov a ďalších donorských príspevkov,

⁴⁸ § 4 odsek 1 zákona o obecnom zriadení

⁴⁹ § 10 odsek 1 zákona o obecnom zriadení

⁵⁰ § 83 odsek 4 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

- d) rozhodovať o partnerstvách územnej spolupráce s príslušnými orgánmi a inštitúciami aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom.

Obecné zastupiteľstvo obce Hraň rozhoduje prijatím uznesenia nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných poslancov obecného zastupiteľstva obce.

Starosta obce Hraň

Starosta obce Hraň je koordinátorom a manažérom realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň. Monitoruje a vyhodnocuje možnosti podávania žiadostí o poskytnutie nenávratných finančných príspevkov, výhodnosť zverejnených projektov a predkladá obecnému zastupiteľstvu obce na schválenie:

- a) návrh Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň, návrh na jeho aktualizáciu alebo aktualizáciu jeho časti, alebo návrh na predĺženie jeho účinnosti,
- b) návrh mobilizujúceho akčného plánu,
- c) návrh na rozhodnutie v rámci rozpočtu obce, alebo v rámci zmeny rozpočtu obce o výške finančných prostriedkov a ich použití v súvislosti s pripravovanými aktivitami, alebo v súvislosti so spoluúčasťou realizácie projektov, grantov a ďalších donorských príspevkov,
- d) návrh na rozhodnutie o partnerstvách územnej spolupráce s príslušnými orgánmi a inštitúciami aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom.

Oprávnenie starostu obce rozhodovať o použití finančných prostriedkov v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu⁵¹ aj v súlade s ustanoveniami Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce, ani oprávnenie starostu obce rozhodovať o vykonaní zmien rozpočtu obce rozpočtovými opatreniami v súlade s ustanoveniami osobitných predpisov⁵² aj v súlade s ustanoveniami Zásad hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami obce týmto nie sú dotknuté.

Starosta obce tiež koordinuje práce na príprave žiadostí o nenávratný finančný príspevok a manažuje jej podanie, riadi komunikáciu s reprezentantmi donorov, riadi získaný projekt na nenávratný finančný príspevok, zabezpečuje jeho realizáciu a realizáciu jeho jednotlivých aktivít vrátane ukončenia projektu, zabezpečuje monitorovanie a hodnotenie Komunitného plánu obce.

⁵¹ najmä zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

⁵² najmä zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

Realizácia Komunitného plánu obce vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a externých zdrojov a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy.

8.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

Hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň v podmienkach obce, jeho súlad s Cieľmi stanovenými v Komunitnom pláne obce, analyzuje účinnosť realizovaných procesov, vhodnosť nastavenia jednotlivých Opatrení a Aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas účinnosti Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a pred ukončením účinnosti Komunitného plánu obce vykonať záverečné hodnotenie. Výsledky hodnotenia Komunitného plánu obce sprístupní obec na základe žiadosti, v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu.⁵³

Pri hodnotení Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň je potrebné prihliadať na skutočnosť, že stratégiu Komunitného plánu obce pripravovali reprezentanti obce v určitom reálnom čase a v súlade so svojimi programovými vyhláseniami a predstavami v reálnom čase. Nie všetky ambície ostávajú vplyvom času a rozvoja aktuálne a reálne, nie všetky aktivity ostávajú prioritné a nie všetky ciele je možné zrealizovať. Niektoré aktivity môžu vychádzať z momentálnej situácie v obci, pričom s odstupom času sa môžu javiť ako málo významné. Komunitný plán obce nie je dogma a nie je to nemenný dokument, je to vytýčenie strednodobých Priorít a Cieľov obce z pohľadu väčšinových záujmov a poradia financovania. Obecnému zastupiteľstvu obce je vyhradené rozhodnúť o aktualizácii tohto dokumentu ako celku, alebo o aktualizácii jeho časti.

Priebežné hodnotenie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň je séria hodnotení zo strany obce, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Komunitného plánu obce skúmať rozsah, do akého sa využívajú prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad v rámci obce. Priebežné hodnotenie zároveň identifikuje faktory, ktoré prispievajú k úspechu alebo neúspechu implementácie Komunitného plánu obce vrátane udržateľnosti vhodných postupov v podmienkach obce. Priebežné hodnotenie sa vykonáva systematicky počas celého trvania Komunitného plánu obce až po predloženie záverečnej hodnotiacej správy Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň. Priebežné hodnotenie sa

⁵³ najmä zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

odporúča vykonávať jedenkrát ročne, priebežné hodnotenia by mali byť východiskom pri tvorbe návrhu mobilizujúceho akčného plánu. Správu z priebežného hodnotenia plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň pripravuje starosta obce. Výsledky priebežných hodnotení môžu byť podkladom pre rozhodnutie obecného zastupiteľstva obce aktualizovať Komunitný plán obce, alebo aktualizovať jeho časť.

Záverečné hodnotenie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv na rozvoj obce. Záverečné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania Komunitného plánu obce ako celku a identifikuje osvedčené postupy. Výstupom záverečného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení implementácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň. Hodnotiace obdobie pri záverečnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie Komunitného plánu obce. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí starosta obce, spravidla najmenej šesť mesiacov pred ukončením účinnosti Komunitného plánu obce tak, aby sa závery záverečnej správy využili pri tvorbe nového Komunitného plánu obce na ďalšie obdobie.

Priebežná hodnotiacu správu a Záverečnú správu o hodnotení implementácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň nemajú predpísanú presnú formu. Každá správa by mala obsahovať: identifikáciu, presné časové vymedzenie hodnotiaceho obdobia, úroveň hodnotenia Komunitného plánu obce (Ciele, Opatrenia, Aktivity), vymedzenie očakávaného, želaného výsledku, programovaný termín realizácie, rozpočet vnútorných aj externých zdrojov a vymedzenie skutočného výsledku. Správa by mala v závere analyzovať dôvody nesplnených očakávaní a navrhnúť efektívny spôsob nápravy – aktualizáciu Komunitného plánu obce, v prípade ukončenia jeho účinnosti navrhnúť pri ďalšom schvaľovaní iné priority a ciele. Zo správy má byť zrejmé kto ju pripravil, na základe akého monitorovania a ďalších vstupných informácií je vypracovaná. Starosta obce prednesie správu na zasadnutí obecného zastupiteľstva obce. Obecné zastupiteľstvo obce priebežnú hodnotiacu správu, ani Záverečnú správu o hodnotení implementácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň neschvaľuje.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

9. FINANČNÉ ZÁZEMIE

Zdroje financovania Cieľov, Opatrení a Aktivít, definovaných v Komunitnom pláne sociálnych služieb obce Hraň tvoria dôležitú časť dokumentu. Finančný program je reálnym odrazom schopnosti obce Hraň realizovať konkrétne Aktivity a tým aj životaschopnosti celého dokumentu. Náročnosť viacerých programovaných aktivít predpokladá viaczdrojové financovanie.

Rozvoj sociálnych služieb v obci je súčasťou rozvoja obce. Aktuálna legislatíva umožňuje pre regionálny rozvoj využívať okrem vlastných zdrojov (rozpočet obce) aj ďalšie zdroje:⁵⁴ zdroje zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev, zdroje zo štátnych účelových fondov, zdroje z rozpočtov vyšších územných celkov, zdroje z prostriedkov fyzických osôb, zdroje z prostriedkov právnických osôb, z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií, zdroje z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi aj zdroje z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis. Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.⁵⁵

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je rozvojovým dokumentom obce Hraň. Obec Hraň v nadväznosti na strategickú, programovú, realizačnú aj finančnú časť tohto dokumentu každoročne pripraví svoj rozpočet (jednoročný aj viacročný) tak, aby bola pripravená finančne zvládnuť programované aktivity v súlade s aktuálnym mobilizujúcim akčným plánom aj s využitím možností externých zdrojov. Komunitný plán obce je strednodobým rozvojovým dokumentom. Obec Hraň pri jeho schvaľovaní zobera do úvahy fakt, že z dôvodu strednodobosti (do roku 2025) nie je možné finančnú časť programovaných aktivít čo do objemu programovaných finančných prostriedkov presne vymedziť, len rámcovo predpokladať. Finančné možnosti realizácie Komunitného plánu obce sa v priebehu účinnosti dokumentu môžu v obci vyvíjať rôzne. Spresňujúci finančný program v obci v nadväznosti na jej aktuálny mobilizujúci akčný plán je preto dynamicky sa vyvíjajúcou časťou Komunitného plánu obce. Do jeho finálnej podoby vstupujú viaceré faktory, predovšetkým miera inflácie a vývoj cien práce, tovarov a služieb všeobecne. Obec Hraň sa každoročne bude zodpovedne v rámci prípravy svojho rozpočtu obce venovať aj rozsahu objemu kapitoly pre aktivity vyplývajúce z Komunitného plánu obce

⁵⁴ § 4 odsek 1 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov

⁵⁵ § 4 odsek 2 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

a aktuálneho mobilizujúceho akčného plánu. Finančné manažovanie aktivít tak bude každoročne pripravené v reálnom objeme možností a potrieb.

Finančná náročnosť Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň počas jeho účinnosti a predpokladaný objem vlastných zdrojov počas jednotlivých rokov deklaruje ambície obce a jej reprezentantov zabezpečiť rozvoj a zlepšiť sociálne podmienky a zázemie života svojich občanov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

ZÁVER

Schválený Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, prípadne sa môžu niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Slúži ako rozvojový dokument pre obec Hraň, jej obyvateľov a ohrozené sociálne skupiny aj pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v obci. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených Cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov do rozvoja sociálneho zázemia obce. Realizátorom Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň nie je len obec, ale aj jej obyvatelia, miestni podnikatelia, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obce sa pri jednotlivých opatreniach počíta s možnosťou viaczdrojového financovania.

Realizáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň riadi manažment obce. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obce. Jedenkrát ročne reprezentanti obce priebežne vyhodnotia realizáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň a spravidla jedenkrát za tri roky obec rozhodne o svojom aktuálnom mobilizujúcom akčnom pláne.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň ako strednodobý dokument je možné kedykoľvek aktualizovať. Cieľom aktualizácie je identifikovanie vývojových tendencií a udalostí v obci a ich využitie k aktualizácii tak, aby nedošlo k zásadnej zmene vízie, priorít a cieľov. Z dôvodu stability je doporučené prípadnú aktualizáciu prevádzať v určitých časových intervaloch v nadväznosti na priebežné hodnotenie. Komplexná príprava nového Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň na ďalšie obdobie sa bude realizovať pred ukončením účinnosti aktuálneho Komunitného plánu obce.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je uverejnený na webovom sídle obce a je tak prístupný obyvateľom aj širokej verejnosti.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ

SCHVÁLENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

DOKUMENT	KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE HRAŇ ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov a právny rámec; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu sociálneho a demografického vývoja obce, poskytovania sociálnych služieb v obci a identifikáciu prijímateľov a budúcich prijímateľov sociálnej pomoci v obci vrátane SWOT; STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, programové opatrenia a aktivity, realizáciu a manažment aktivít aj finančné zabezpečenie; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie.
SPRACOVANIE	FORMA SPRACOVANIA: Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je koncepčne spracovaný dokument ako celok s podporou orgánov obce zúčastnených na jeho tvorbe. Pri spracovaní Komunitného plánu obce je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Komunitného plánu obce boli doplňované, pripomienkované starostom obce, poslancami obecného zastupiteľstva obce a ďalšími autoritami obce s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obce. Zdrojom informácií bol starosta obce, zamestnanci obce a ďalšie orgány a inštitúcie verejnej správy. Spracovatelia vychádzali z poznatkov získaných od orgánov obce a využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň je v súlade s národnými a regionálnymi koncepčnými dokumentmi aj v súlade s aktuálnou legislatívou v Slovenskej republike. OBDOBIE SPRACOVANIA: Komunitný plán obce bol spracovaný v období január – marec 2025 RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z __ členov a k príprave Komunitného plánu obce sa členovia riadiaceho tímu stretli 2x. PRACOVNÁ SKUPINA: Pozostáva z __ členov a k príprave Komunitného plánu obce sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x. NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hraň bolo financované z vlastných zdrojov obce Hraň v súlade s rozpočtom obce Hraň.
SCHVÁLENIE	Komunitný plán sociálnych služieb obce Hraň bol prerokovaný a schválený Obecným zastupiteľstvom obce Hraň dňa: 29. 5. 2025

Stanovisko hlavného kontrolóra k dodržaniu podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania

V zmysle § 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 583/2004 Z. z.) hlavný kontrolór preveruje dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania pred ich prijatím.

A. Základné údaje o úvere

Druh úveru:	Municipálny úver - Eurofondy (MÚE)
Žiadateľ:	Obec Hraň
Veriteľ:	Prima banka a.s.
Výška úveru:	41.319,38 €
Úroková sadzba:	12M EURIBOR + 0,7 % p.a.
Zabezpečenie úveru:	bez zabezpečenia
Účel úveru:	financovanie projektov podporených z fondov Európskej únie, resp. štátneho rozpočtu SR. MÚE je možné použiť na predfinancovanie (dočasné financovanie nákladov projektov z vlastných zdrojov samosprávy, teda predtým ako samospráva obdrží prostriedky zo schváleného grantu) a tiež aj na spolufinancovanie (podiel vlastných zdrojov samosprávy vložených do projektu) investičných projektov samosprávy podporených z fondov EÚ a zo štátneho rozpočtu SR.
Splatnosť úveru:	Do 1 roka odo dňa podpísania úverovej dokumentácie, podľa požiadavky obce

B. Záonné ustanovenia pri používaní návratných zdrojov financovania

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanoveniach § 17 zákona č. 583/2004 Z. z.

Obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch.

Podmienky pre prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak sú splnené nasledovné podmienky:

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Celkovou sumou dlhu obce sa podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania ku koncu

rozpočtového roka, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Do celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku podľa odseku 7 sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania, z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia, záväzky z návratných zdrojov financovania poskytované orgánom podľa osobitných predpisov, a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí, aj ak obec alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

C. Rozhodovanie o prijatí úveru

Rozhodovanie o prijatí úveru je vyhradené obecnému zastupiteľstvu v súlade § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

D. Údaje obce, z ktorých sa vychádza pri preverovaní dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania

Skutočné bežné príjmy rozpočtového roka 2024:	944 241,88 €
Skutočné bežné príjmy rozpočtového roka 2024	
znižené o granty a transfery:	592 156,44 €
Granty a transfery:	352 085,44 €

Dlhová služba

Názov úveru	Výška	Ročná splátka			Zostatok istiny k 31.12.2024
		Istina	Úrok	Spolu	
Municipálny úver- Univerzál č.83/004/17, č.83/003/24, navýšenie pôvodného úveru	188 349,47	5 000,00	8 489,85	13 489,85	183 349,47
Spolu					

E. Overenie dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania
Dlhová služba po prijatí novo schválených úverov

Názov úveru	Výška	Ročná splátka			Zostatok istiny
		Istina	Úrok	Spolu	
Municipálny úver - Univerzál č.83/004/17, č.83/003/24, navýšenie pôvodného úveru	188 349,47	5 000,00	8 489,85	13 489,85	183 349,47
Municipálny úver - Eurofondy	41.319,38	Jednorázová splátka po schválení úhrady dotácie			
Spolu	229.668,85				
Z toho úvery, ktoré sa nezarátavajú do zadĺženosti	188 349,47				
Z toho úvery, ktoré sa zarátavajú do zadĺženosti	41.319,38				

F. Overenie dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania

1. Ukazovateľ dlhu obce

Ukazovateľ dlhu obce k 31.12.2024:

Maximálna možná zadĺženosť v zmysle zákona č 583/2004 Z. z.: 60 %

Skutočné bežné príjmy rozpočtového roka 2024: 944 241,88 €

Bankové úvery spolu k 31.12.2024: 188 349,47 €

Ukazovateľ dlhu obce k 31.12.2024 v %: 19,947 %

Ukazovateľ dlhu obce po prijatí nového úveru: 19,947 %

Celková výška dlhu obce neprekročila výšku 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a podmienka na prijatie návratných zdrojov financovania podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. **je splnená.**

2. Ukazovateľ sumy splátok

Maximálna možná suma splátok v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z.: 25 %

Skutočné bežné príjmy rozpočtového roka 2024

znižené o granty a dotácie: 592 156,44 €

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania: 13 489,85 €

Ukazovateľ sumy splátok obce k 31.12.2024 v %: 2,278 %

Ukazovateľ sumy splátok obce k 31.12.2024 po prijatí nového úveru v %: 2,278 %

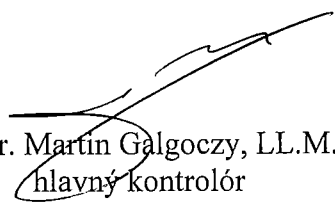
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok investičných dodávateľských úverov v podmienkach obce neprekročila 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a podmienka na prijatie

návratných zdrojov financovania podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. **je splnená.**

G. Záverečné stanovisko hlavného kontrolóra k prijatiu návratných zdrojov financovania

Obec spĺňa podmienky podľa § 17 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre prijatie návratných zdrojov financovania. Schvaľovaný úver sa neráta do celkovej zadlženosti obce.

V Hrani 25.05.2025

JUDr. Martin Galgoczy, LL.M.
hlavný kontrolór